

Інвестиційна політика відділень корпорацій та її удосконалення

Калініченко З. Д., Донецький національний технічний університет

В 90 – ті роки в розвинених країнах відбулися кардинальні зрушення в корпоративному управлінні інвестиційними ресурсами. Із вступом у постіндустріальну еру докорінно перетворюється структура вкладень — центр ваги зміщується убік інвестицій у людський капітал і нематеріальні активи. Глобалізація фінансових, товарних і інформаційних потоків, інтенсивний розвиток електронної торгівлі міняють філософію інвестиційної поведінки компаній. Спостерігається перехід від вкладень у вертикальну інтеграцію до вкладень у горизонтальну інтеграцію й спеціалізації на найбільш ефективних сферах діяльності.

Корпоративне управління інвестиційним процесом і прийняття того або іншого рішення в цій області в значній мірі обумовлені цілями, які ставить перед собою компанія. Крім прибутковості проекту важливе значення в ієрархії цілей мають ріст фірми, підтримка відносин із замовником, досягнення високої продуктивності праці, розробка нових видів продукції, підвищення кваліфікації персоналу й ін.

Ставлячи в главу кута дохід від реалізації проектів, корпорація буде свою інвестиційну політику на принципах диференціації норми прибутку по категоріях проектів. Виділяються наступні типи вкладень — "змушені", тобто здійснювані для підвищення надійності виробництва й техніки безпеки відповідно до нових законодавчих актів; ті, що вживають заради збереження позицій на ринку, при цьому мінімальна норма прибутку визначається, як правило, на рівні 6-7%; у відновлення основних фондів і підтримка безперервної діяльності (норма прибутку 12%); з метою економії витрат (норма прибутку 15%); що направляються на збільшення доходів (норма прибутку 20%); ризикові (норма прибутку 25% і вище).

Комерційна практика компаній свідчить, що найчастіше конкурують між собою варіанти не різних класів капіталовкладень, а в рамках одного класу. Крім того, важливу роль в інвестиційній поведінці фірм відіграє тимчасовий розподіл прибутку. Керівництво компанії залежно від фінансового становища в окремі періоди задає різні норми прибутку на капіталовкладення, управляючи в такий спосіб інвестиційним процесом у часі.

Залежно від розміру проект може бути схвалений на рівні відділення, групи відділень або керівництва корпорації.

У процесі інвестиційного планування на рівні відділень відбувається розбивка проектів на ті, які відповідають стратегічним установам корпорації, і ті, які виявляються поза такими рамками. Відділення не мають права включати показники продажів, прибутку й доходів, пов'язані із проектами другої групи, у свої довгострокові прогнози, однак можуть робити оцінки впливу таких проектів на ці прогнози.

Більша частина проектів звичайно перебуває в довгостроковому плані корпорації протягом декількох років. З нього вони переносяться в план прибутку з фіксацією по роках за винятком випадків прискореної реалізації або відкладання проектів залежно від змін кон'юнктури. У періоди утруднень компанії йдуть не по шляху відмови від проектів, а по шляху жорсткості їх відбору, що приводить до зниження рівня капіталовкладень. Можна виділити три групи обмежень, що впливають на процес прийняття корпораціями інвестиційних рішень: схильність до інвестування, здатність реалізувати проект, фінансові обмеження.